

Kısa Öykü Yarışması Birincisi

Fehmi SALIK

Rumuz:Park

İKİ LİSELİ

Her gün oturdukları kanepede, o gün de boştu. Bu kanepede alışmışlardı.

Parkın İzmir Körfezi'ne bakan kesimi, mutlaka görülmesi gereken bir film için önceden ayrılmış bir sinema locasını andırıyordu.

Üniversite sınavlarından çalkalı on gün olmuştu. On gün boyunca iki arkadaş, buraya gelmeyi yeğlemişlerdi hep; hep de aynı kanepede oturmuşlardı. Belki de parka gelenler, bilinçli olarak bu kanepede boş bırakıyorlardı onlara.

Güneş batmak üzereydi. Güneşin batışını burada izlemek, kuşku yok ki Nemrut Dağı eteklerinden izlemek kadar güzeldi. Tanımı zor bir kızılığa dönüşüyordu bu alev topu; ağırlığı kırmızıdan oluşmuş, içine mor damlatılmış ısl ısl yanan cıncıgımsı bir bilye gibi duruyordu Körfez'in üstünde; az sonra Yunanistan'a doğru yuvarlanacaktı.

Karşıda Mavikent blokları, birbiriyle yarışa girmişçesine göğe yükseliyordu. Yakında tamamlanması beklenen Aydın/İzmir Çevre Yolu'nun, Karşıyaka/Çiğli bölümü köprüyü, Mavikent blokları karşısında, art arda dizilmiş kaplumbağalara benziyordu. Bu köprüyü arasında sıkışıp kalan Anadolu Caddesi, karınca çokluğunda araba kaynıyordu.

İki arkadaş, henüz oturmamışlardı ki başlarının üstünden iki eğitim uçağı art arda geçti.

Yılmaz, güldü.

Ayfer, konuştu:

"O fıkrayı anımsadın değil mi?"

"Evet öyle; tam da başımızın üstünden."

"Elleme geçsin" dedi Ayfer.

Gülüşleri birbirine eklendi ikisinin de.

Kanepede numaralanmış gibi herkes, her günkü yerine oturdu.

Ayfer, elindeki küçük poşeti aralarına koydu.

Yılmaz sordu:

"Sınavlar biteli çok oldu; bu da ne?"

Ayfer, poşetin içindekini çıkardı; Yılmaz'a doğru tuttu.

"Pir Sultan Abdal. Halk Edebiyatımızın 'üç büyükleri'nden biri."

Yılmaz'ın gözleri ışıldadı.

"Aynı zamanda bizim 'yedi ulu ozanımız'dan biri."

"Onlar da kim?" dedi Ayfer.

"Onlardan birini iyi tanıyorsun sen. Hele bir düşün; Mahir Öğretmen, onun şiirlerini okuduğunda ağzımızın suyu akardı."

"Mahir Öğretmen'in belleğinde dünyanın bütün şairlerinden şiirler var. Bir iki dize söyle de sahibinin kim olduğunu söyleyeyim sana."

"Hadi hadi yormayayım seni; 'Fuzuli rindi şeydadır'..."

"Allah allah, demek Fuzuli de sizden?"

"Bizden olmayan mı var?" dedi Yılmaz; konuyu değiştirdi.

"Şu karşıya bak. Gözlerinle şöyle bir yay çiz. Tüm yöre bir ışık denizi. Körfez'in her iki yakası da kadın boynunda yalap yalap yanan birer gerdanlığa benziyor."

"Bana göre İzmir'in gecesi, gündüzünden daha güzel" dedi Ayfer.

"Orası öyle. 'İzmir' denince aklıma Cahit Külebi geliyor hemen. Ne güzel diyordu o şiirinde: -İzmir'in denizi kız/ Kızı deniz kokar--"

"Edebiyat çok güzel; şiir çok güzel. Şiiri sen de güzel okuyorsun, Allah var."

Ayfer, burada durdu; Yılmaz'ın gözlerinin içine baktı. Bir şeyler söylemek istedi, söyleyemedi. Yanaklarının yandığını duyumsadı o zaman. Sol göğsünün altında bir karıncalanma oldu. Kaşıntıya benzer bir şeyler gezindi bedeninde. Kaşıntının yerini bilemedi bir türlü.

Yılmaz, gözlerini Ayfer'inkilerden çekti.

“Teşekkür ederim. Senin gibi ben de edebiyatı çok seviyorum. Özellikle Halk Edebiyatı’na bayılıyorum. Senin de bu alanda ne denli duygu yüklü olduğunu biliyorum. Birbirimizi tanıyoruz artık. Tam üç yıl bir arada okuduk. Edebiyata olan tutkumuz değil midir ki bizi her akşam bu kanepeye zamlıyor?”

Ayfer, kendini toparladı.

Bize edebiyatı sevdiren şu Mahir Öğretmen oldu. Dersimize girdiği ilk gün, gözlerimin önünden gitmiyor hiç: Bir de baktım kapıdan uzun boylu, karnı beline yapışmış, ince bilekli, bileklerin inceliğine inat iri elli, uzun parmaklı, uzun kır saçlı, Abdülhamit burunlu, posbıyıklı, kalın kaşlı, kareli ceketli biri girdi içeriye.”

Yılmaz, Ayfer’in hızını kesti.

“Öğretmenin olsaydım, ‘tam not’ verirdim sana, bu betimlemene karşılık.”

Ayfer güldü.

“Şımartıyorsun beni. Öğretmenimizin o ilk günkü konuşması çok etkiledi beni.”

Yılmaz, başıyla arkadaşını onayladı.

“O konuşmayı, noktasına/virgülüne dek anımsıyorum ben de. Özet olarak şöyle demişti öğretmenimiz: - Benim için ırk, din, dil, cins, renk, mezhep ayrılığı yoktur; insan vardır sadece. Bizim dersimizin içinde insanın üretkenliği, sevgisi, dayanışması, paylaşımı vardır.- Ben de öyle düşünüyorum Ayfer; ‘sizden/bizden’ tanımına bakmıyorum. Öğretmenimizi Alevi olduğu için değil, onun deyimiyle ‘insan’ olduğu için sevdim. Edebiyat dersimiz olduğu gün, bir rahatlık duyuyordum ben. Tüm yorgunluğum üzerimden silinip yok oluyordu. Aç bir insanın, hazır bir sofraya oturmasını düşün; o iştahla bekliyordum bu dersi. Kırk beş dakikalık o zaman dilimi, kesilmiş olgun bir karpuzun göbeği gibi geliyordu bana. İyi bilirsin, karpuzun en tatlı yeri orasıdır.”

Ayfer, elindeki kitabı havaya kaldırdı.

“Bunun içindekiler de ağzını sulandıran o karpuzun orta yeri gibidir işte.”

Yılmaz’ın sevinci iyice arttı.

“O tadı iyi bilirim. Sana tat alacağın bazı önemli kaynaklar daha vermek istiyorum. Az önce sözünü ettim: Pir Sultan, yedi büyük ozanımızdan biridir. Nesimi’yi, Hatayi’yi de okumalısın. Okullarda sadece not almak için okuduğumuz Fuzuli’yi yeniden içercesine okumalısın. Yemini’yi, Virani’yi, Kul Himmet’i de konuk etmelisin gecikmeden. Bütün bunlardan önce ‘Serçeşme’ye ağzını dayayıp kana kana içmelisin.”

Ayfer, merakla sordu:

“O da ne demek; açar mısın biraz?”

Yılmaz’ın canına minnet:

“Serçeşme, ‘baş kaynak’ demektir. Öyle bir kaynak ki çağlar boyu coşar gelir; suyu ne kurur, ne eksilir. Gürül gürül akar dört koldan; tüm evreni dolaşır; varır ‘kırk makam’a dayanır. Suyu dupdurudur bu kaynağın; adı HACI BEKTAŞ’tır. O, velilerin, ozanların, bilgelerin piridir. O, haksızlığa direnen bir savaşçı, tüm çağların destanını yazan bir büyük düşündürdür. Onun öğretisi, sadece Aleviler için değil, tüm insanlık için geçerlidir.”

“Heyecanlanıyorsun” dedi Ayfer.

Yılmaz, yutkundu.

“Gözlemin doğru. O, bir ‘yol önderi’dir. Onu iyi okur, iyi özömlersen, sen de heyecanlanırsın. Onun çizdiği yola girebilmen için, onun oluşturduğu ‘dört kapı’dan geçmen gerekir. Işıl ışıl, yaldız yaldızdır bu kapılar. Az önce adlarını saydığımız ozanlarımız, nice veliler, nice bilgiler; bu dört kapıdan geçmişlerdir birer birer; taslarını bu kaynaktan doldurup içmişlerdir. Bu dört kapının biçimini o çizmiş; özünü o seçmiş; rengini o vurmuş. Bu kapıların açıldığı o ‘insanlık evi’nin gerçek mimarı odur.”

Ayfer, hayranlığını gizleyemedi.

“Şiir okuyor gibi konuşuyorsun. Söz olsun ilk işim, Hacı Bektaş’ı okumak olacaktır. Önce şu kapıları aç da gireyim içeri şöyle bir; göreyim ne var ne yok?”

“Haklısın” dedi Yılmaz; kapıları açmaya çalıştı birer birer:

“Birinci kapının adı ‘aşama’dır. Bir inanma, bir sevgi kapısıdır. Allah’ın aslanı İmam Ali’nin sevgisi dolar bu kapıdan girenlerin içine. Yola girmek için bir ‘hazırlık kapısı’dır bu.

İkincisi ‘erdemlilik kapısı’dır. Bu, açıldı mı yola girmişsin artık. Senin için ‘zor’ başlamıştır. Ulu Pir, bu kapıda uyarır seni: ‘Gelme, gelme, gelme; eğer geleceksen dönme,

dönme, dönme' der. Bu kapıdan içeri girdin mi ölünceye dek geri dönemezsin bir daha. Pir'in öğretisi, belleğine/gönlüne çıkmayacak biçimde kazınmıştır artık.

Kapılar, birbirleriyle bağlantılıdır. Bu kapılardan sırayla girmek zorundasın. Birinciye açıp, ikinciye atlayıp, üçüncüye giremezsin."

Ayfer, arkadaşının soluklanmasını istedi.

"Bunları kapsamlı biçimde okuyacağım. Gelelim üçüncü kapıya; onu da aç bana."

"Buna da 'marifet kapısı' demiştir ulu Pir. Bir bakıma ustalık kapısıdır bu. İnsanlar, bu kapının açılmasıyla olgunlaşır; aydınlığa çıkar. Olayları bilim yoluyla yorumlamaya, çözmeye çalışır."

Ayfer sordu:

"Peki, ya dördüncü kapı?"

"Bu kapının üstüne Pirimiz, 'hakikat kapısı' yazmıştır. Bu kapıya dek gelen, bu kapıyı açan, bu kapıdan giren, 'gelişmiş insan' demektir artık. Gelişmiş insanın yönü Tanrı'ya bakar; doğruluğa, insanlığa çevrilir; diğer üç kapıdan edindiği eğitimin son aşamasını burada tamamlar. Böylesi bir insanın sözlüğünde 'kin, dedikodu, çalma/çırpma, öfke, hınç' sözcükleri yoktur artık; sevgi vardır; çalışma vardır; üretkenlik, paylaşım vardır. Gelişmiş insanın gözünü kan bürümez; gelişmiş insan, adam öldürmez; canlıya kıymaz; çevreyi/doğayı kirlilemez. O artık Tanrı'nın bir parçasıdır; Tanrı'yla bütünleşmiştir. Tanrı'dan kötülük gelmez. Şöyle bir düşün Ayfer: Olayları, TV'lerde gördüklerini, usunun süzgecinden geçir bir. Dünyamız bir 'kan gölü'ne dönüşmüş. İnsan insanı yakıyor, boğazlıyor, asıyor. 'Hayvan' dediklerimiz, insanların gözlerinin içine bakıyor melül melül. Geçen gün senden ayrıldıktan sonra, parkın alt köşesinde bir kediyle köpeği yan yana, birbirleriyle oynarken gördüm. Durup iyice baktım onlara. Gördüklerime inanmadım. Ama gördüklerim doğrudur: Köpek yan yatmış, kedi ön ayaklarından biriyle köpeğin karnını kaşır gibi yapıyordu. Köpekten hiç ses çıkmıyordu. O an, birbirini öldüren insanların sınıfından olduğum için ne yalan söyleyeyim çok utandım."

Ayfer, Yılmaz'ın sözünü kesti:

"Beni ağlatacaksın."

"Doğruları söylüyorum Ayfer; gerçekleri söylüyorum. Ulu Pir Hacı Bektaş'ın bu 'dört kapı'sından geçen, nefsinı yener; kendini tanır önce. İnsanın kendini tanınması, çok önemlidir. Kendini tanıyan/bilen, başkasına zarar vermez. Pirimizin öğüdüdür: 'Her ne arar isen kendinde ara.' İyilik de, kötülük de insanda oluşuyor. Şu söze bak bir Ayfer: 'İncinsen de incitme' diyor büyük düşünür; yüzyıllar önce söylüyor bunları. Bana göre onun öğretisi bir 'dünya aynası' olmuştur artık; bu aynaya bakmalıdır herkes. Bu, bir 'dünya anayasası'dır. İçimdekini söylüyorum: Eğer onun söylemleri, öğretisi uygulamaya konsaydı, o zaman işte dünyamız böylesine bir 'kan gölü'ne dönmez, insan insanı bu denli bir acımasızlıkla yakmaz/boğazlamazdı..."

Yılmaz, burada pili bitmiş bir aygıt gibi birden sustu; gözlerini Körfez'in iki yakasında kadın boynunda bir gerdanlık gibi parlayan o ışık denizine dikti, daldı.

Az ötelinde kızıl/erkekli bir grup genç, gitar eşliğinde koro halinde şarkı söylüyordu. Tanımıyorlardı onları; parkta ilk görüyorlardı; üniversite öğrencilerine benziyorlardı. Tarkan'dan, Ebru Gündeş'ten, 'var mısın, yok musun'dan söz ediyorlardı; zaman zaman attıkları kahkahalar, kulaklarda patlıyordu.

Ayfer, başıyla o yanı gösterdi.

"Biz de mi böyle olacağız?"

Yılmaz, dudaklarını büzdü.

"Bilmem ki. Demek bunlar, Mahir Öğretmen gibi birinde okumadılar."

Ayfer, elindeki kitabı poşetine koydu.

"Kalkalım istersen. Bugün daha bir dolu gidiyorum eve. Ama dediğimi yapacağım. İlk işim, pirinizi iyice okuyup özümsemek olacak. Belli mi olur, bir de bakarsın ben de o 'dört kapı'dan geçip o güzel 'yol'a girmiş olurum."

Yılmaz, güldü.

"Kazançlı çıkarsın."

Her gün el sıkışıp vedalaşan bu iki arkadaş, o gün birer bacı/kardeş gibi öpüşüp ayrıldılar...

SON